

BAREVNÝ SVĚT

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole	4
1.1	Název ŠVP	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel	4
1.4	Platnost dokumentu	5
2	Obecná charakteristika školy	6
2.1	Velikost školy	6
2.2	Lokalita školy.....	6
2.3	Charakter a specifika budovy.....	6
3	Podmínky vzdělávání	7
3.1	Věcné podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky.....	8
3.4	Organizace chodu	8
3.5	Řízení mateřské školy	8
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	9
3.7	Spoluúčast rodičů	9
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	10
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	10
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	10
4	Organizace vzdělávání	11
5	Charakteristika vzdělávacího programu	13
5.1	Zaměření školy	13
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	13
5.3	Metody a formy vzdělávání	13
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	14
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	14
6	Vzdělávací obsah	15
6.1	Integrované bloky.....	15
6.1.1	Naše školička.....	16
6.1.2	Barvy podzimu.....	18
6.1.3	Můj svět	20
6.1.4	Těšíme se na Vánoce	22
6.1.5	Paní Zima kraluje	24
6.1.6	Říše pohádek.....	26
6.1.7	Jaro ťuká na dveře	28
6.1.8	Příroda kolem nás.....	30
6.1.9	Až budeme dospělí	32
6.1.10	Hurá do světa	34
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	36

7	System evaluace.....	37
---	----------------------	----

---

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Barevný svět

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Olomouc, Mozartova 6, příspěvková organizace
SÍDLO ŠKOLY: Mozartova 152/6, Olomouc, 77900

KONTAKTY:

e-mail: ředitelka: msmozartova6@gmail.com

zástupkyně: m.skola-mozart6.ol@volny.cz

web: msmozartova6ol.cz

REDIZO: 600139395

IČO: 75029634

IZO: 107627108

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Iva Kovalčíková

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Mgr. Iva Kovalčíková, ředitelka MŠ; Mgr. Michaela Palková, učitelka; Klára Dofková, učitelka

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Olomouc

ADRESA ZŘIZOVATELE: Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: 1. 9. 2020 - 31. 8. 2023

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 31. 8. 2020

.....
ředitel školy

Mgr. Iva Kovalčíková

.....
Razítko školy

---

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 90

Počet tříd: 4

Počet pracovníků: 8 učitelek, 3 provozní pracovníce

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

MŠ se nachází nedaleko centra města, v blízkosti Čechových sadů, pár minut od tramvajové zastávky Na Šibeníku.

Více naleznete na webu MŠ: <https://www.msmozartova60l.cz>

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřská škola je čtyřtřídní s kapacitou 90 dětí. Je to dvoupodlažní zrekonstruovaná vila z roku 1902 s velkou zahradou se vzrostlými stromy.

Dopravní dostupnost školy:

Mateřská škola je z centra města vzdálena cca 10 min. chůze. Nejbližší zastávka tramvaje je Na Šibeníku (tramvaj 7, 2).

Informace z historie školy:

V prostorách vily je provozována mateřská škola od roku 1949. Před rokem 1949 byla vila v osobním vlastnictví.

---

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

V budově MŠ se nacházejí na každém patře vždy dvě třídy, dále jsou zde sociální zařízení a šatny, v přízemí se nachází kuchyň s výdejnou jídla. Velikost a vybavení tříd odpovídá bezpečnostním a hygienickým normám. Třídy jsou prosvětleny velkými okny. V hernách mají děti v době odpoledního odpočinku k dispozici přenosná lehátka. Ve třídách je množství hraček, vzdělávacích pomůcek i sportovního náčiní, materiální vybavení je průběžně doplňováno a obnovováno. Při výběru pomůcek je kladen důraz na jejich kvalitu a jejich přínos pro rozvoj dětí. Prostory MŠ jsou prakticky a vkusně zařízeny nábytkem a zdobeny dekoracemi s dětskými motivy.

Rozlehlá školní zahrada s různorodými sportovními prvky a průlezkami nabízí množství podnětů k venkovním aktivitám. Nachází se zde zpevněné sportovní plochy, pískoviště, dřevěný domeček i altán. Na zahradě je instalována sprcha pro osvěžení v letních dnech. Na dlážděné ploše školy mají děti možnost využít dětských kol a koloběžek.

3.2 Životospráva

Životospráva je zajišťována dodržováním maximálně 3 hodinových intervalů mezi jídly, děti nejsou do jídla nuceny, celý den je dodržován pitný režim, ke svačinám a k obědu dostávají děti nápoje ze školní jídelny, mimo to mají děti ve třídách na pití stále k dispozici vodu. Během ranního scházení ve třídě Berušek (od 6:30 do 7:00) mají děti možnost si nabídnout ovoce nebo piškoty aj. Tento systém funguje především pro děti, které doma například v časných ranních hodinách nestihly posnídat a rodiče jim nemohou zároveň připravit jídlo do MŠ, protože z hygienických důvodů není donášení vlastní stravy do MŠ povoleno. V mateřské škole je dodržován níže uvedený režim dne, který zajišťuje žádoucí střídání volných spontánních i řízených činností, denně jsou zařazovány pohybové aktivity, zdravotní cvičení, pravidelně je realizován pobyt venku. Na oběd navazuje odpočinek dětí na lehátkách, děti s nižší potřebou spánku mají možnost zkrácené doby relaxace na lehátku a mohou si volit z nabídky klidových činností. Uvedený režim dne je pro děti od dvou do tří let rámcový, přihlíží se k individuálním potřebám dětí (potřeba průběžného odpočinku, kratší koncentrace pozornosti apod.).

3.3 Psychosociální podmínky

Pedagogové usilují o vytváření příjemného bezpečného prostředí, které dětem přináší potřebné jistoty. Děti jsou vedeny k přátelskému jednání, budování mezilidských vztahů postavených na vzájemném respektování. Pedagogové jsou pro děti vzorem v prosociálním chování, vztahy jsou založeny na partnerství, individuálním přístupu ke každému dítěti. Snahou pedagogů je usnadnit dětem počáteční adaptaci na prostředí MŠ, rodičům je nabízena možnost během adaptace dočasně docházet s dítětem v průběhu dne, např. na zkrácenou dobu. Pro děti je vytvářeno podnětné prostředí, které umožňuje přirozený rozvoj, pedagogové připravují pestrou vzdělávací nabídku, jsou respektovány potřeby dětí (fyziologické, emocionální i sociální). Děti jsou povzbuzovány oceněním, které motivuje k dalším výkonům a posiluje sebedůvěru dítěte.

3.4 Organizace chodu

V jednotlivých třídách MŠ je kapacita 22 až 23 dětí, jedná se o nižší stavy, než jsou běžné ve státních mateřských školách. (Kapacita tříd je ovlivněna menšími prostorami danými historickou budovou). Menší počet dětí ve třídách dává pedagogům více příležitostí k individuálnímu přístupu k dětem. Provoz v MŠ začíná v 6.30 a končí v 16:30. Při běžném provozu se děti ráno schází ve třídě v přízemí, postupně si třídní učitelky odvádějí děti do jednotlivých tříd. Odpolední provoz probíhá obdobně - děti, které zůstávají v mateřské škole delší dobu, přecházejí do třídy, kde je zajištěn koncový provoz. Denní program umožňuje reagovat na změny podmínek a aktuální potřeby. Střídání řízených a spontánních aktivit je vyvážené, děti mají dostatek prostoru pro volnou hru a zájmové činnosti. Plánování činností vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a zároveň s ohledem na potřeby a zájmy dětí. Rodičům je nabízena možnost přihlásit děti do kroužků, které nabízí MŠ ve spolupráci s dalšími agenturami. V organizačních záležitostech (stejně jako v dalších oblastech) se snažíme vycházet vstříc návrhům a připomínkám ze strany rodičů, zjištěných z dotazníků nebo v rozhovoru. Řízení mateřské školy i kolektiv pedagogů reaguje na aktuální podmínky, na požadavky ve školství, sleduje aktuální vývoj přístupu k předškolnímu vzdělávání. Nové přístupy a doporučení (vhodné k aplikování v daných podmínkách školy) zařazuje ve vzdělávání dětí. Respektujeme tradice školy a zároveň jsme otevřeni konstruktivním změnám a novým postupům, které jsou v podmínkách MŠ smysluplné a přínosné.

3.5 Řízení mateřské školy

Mateřská škola je samostatným právním subjektem. Řízení mateřské školy zajišťuje ředitelka MŠ, ve vymezeném rozsahu pracovních povinností také zástupkyně ředitelky MŠ. Školní řád mateřské

školy, provozní řád a směrnice ředitelky školy stanovují pravidla celkového chodu a hospodaření MŠ, vymezují kompetence jednotlivých zaměstnanců. Ředitelka vypracovává Školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními členy pedagogického týmu, který je k nahlédnutí v prostorách MŠ i na školním webu. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s nejbližší základní školou, popřípadě i jinými organizacemi. Pravidelné vyhodnocování kontrolní činnosti vedoucích pracovníků, pracovních výsledků, vzdělávacích výsledků, celkového provozu mateřské školy je realizováno zejména na pedagogických poradách, které se uskutečňují dle stanoveného plánu. Pedagogové mají možnost se podílet na organizování chodu školy svými návrhy a aktivitou.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Výchovně vzdělávací práci zajišťují kvalifikované učitelky. Poměrnou část dne (cca 2,5 hod.) jsou na jedné třídě přítomny dvě učitelky, zvláště ve třídách mladších dětí. Toto překryvání směn pedagogů umožňuje individuálnější přístup k dětem, bezpečný průběh vycházek. Pedagogové se dále vzdělávají formou seminářů nebo praktických workshopů. V pedagogickém sboru probíhá týmová spolupráce, pedagogové jednají profesionálně v souladu s výchovnými a vzdělávacími zásadami. Dlouhodobým cílem vedení školy je vytvořit stabilní tým kvalitních pedagogů jak ve vztahu k vnitřnímu klimatu organizace, tak i ve vztahu k dětem, rodičům.

3.7 Spoluúčast rodičů

Předškolní výchova doplňuje rodinnou péči, kterou se snažíme při práci s dětmi v MŠ propojit tak, aby byly výchovné přístupy sjednoceny a byly tak pro dítě pochopitelné. Pedagogové nenahrazují rodinnou výchovu, ale pouze ji doplňují. Je třeba, aby dítě mělo základní návyky v sebeobsluze i ve společenském chování již z rodiny. Pedagogové vůči rodině dítěte jednají vstřícně, otevřeně a zároveň taktně. Rodiče se mohou u učitelek kdykoli informovat, jak dítě v mateřské škole reaguje, jak se vyvíjí apod. V případě potřeby mohou pedagogové rodičům doporučit odborníka (např.: pedagogicko-psychologickou poradnu, logopeda apod.), na kterého se mohou obrátit. Rodiče jsou zváni na různorodé akce školy, např.: Den otevřených dveří, Zápis nanečisto, Adventní tvoření, besidky, Pasování předškoláků apod. O dění v mateřské škole jsou rodiče informováni na webu školy i na nástěnkách. Na začátku školního roku probíhají třídní schůzky, kde jsou rodičům sděleny organizační záležitosti, v průběhu roku jsou rodičům nabízeny termíny k individuálním konzultacím s učitelkou o rozvoji dítěte a jeho projevech.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě, že MŠ navštěvuje dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, spolupracuje škola se školskými poradenskými zařízeními a dalšími subjekty. Na základě konzultace s rodiči doporučujeme v případě potřeby návštěvu uvedeného zařízení, či jiného specialisty. Odborník stanoví na základě vyšetření dítěte jeho vzdělávací potřeby, příp. diagnózu, na jejíchž základě pedagog následně upravuje vzdělávací nabídku. Pedagog respektuje individuální potřeby dítěte i doporučení specialistů týkající se přístupu k dítěti. Budova mateřské školy není bezbariérová. Pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami prvního stupně je vytvořen dokument (individuální vzdělávací plán) obsahující možnosti podpory rozvoje dítěte. U dětí ohrožených možností školního neúspěchu probíhá individuální příprava např. během ranních her i odpoledních aktivit. MŠ spolupracuje s logopedkou, která každoročně navštěvuje mateřskou školu a provádí logopedickou depistáž.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Děti, u nichž bylo v pedagogicko-psychologické poradně potvrzeno nadání v určité oblasti, pedagogové podporují v dalším rozvoji dle doporučení odborníků. Jedná se zejména o náročnější pracovní postupy, výtvarné techniky, složitější úkoly při práci ve skupině, kladení složitějších otázek, výběr učebních pomůcek a hraček podporujících rozvoj nadání. Zároveň však pedagog dítě rozvíjí ve všech dalších oblastech, které jsou důležité pro úspěšnou školní docházku i uplatnění ve společnosti. Takto je respektován cíl předškolního vzdělávání, kterým je celkový harmonický rozvoj osobnosti dítěte, s přihlédnutím k jeho specifickým schopnostem. Mateřská škola má zpracovaný plán práce s nadanými dětmi.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Do mateřské školy mohou být přijaty děti i před dovršením třetího roku a to pouze v případě, že jsou schopny základní sebeobsluhy (píjí z hrnku, samostatně se nají, umyjí si ruce, hlásí potřebu na toaletu) a nemají pleny. Pedagog přizpůsobuje organizaci dne střídáním nabídky činností, nácviku praktických dovedností, zároveň ponechává co největší prostor pro volnou hru a pohybové aktivity. Vzdělávací nabídka zohledňuje potřeby dvouletých dětí, mezi které patří emocionální podpora, časté opakování činností, rituály, střídání činností po krátké době. Třídy jsou vybaveny hračkami vhodnými i pro dvouleté děti.

---

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola je tvořena čtyřmi třídami:

I. tř.: Berušky - nachází se v přízemí a navštěvují ji nejmladší děti a děti, které již MŠ navštěvovaly v loňském roce. Nově přichozí děti se postupně adaptují na prostředí, seznamují s pravidly a učí se soužití ve skupině. Starší děti si návyky upevňují a dále se rozvíjejí v jednotlivých oblastech podle individuálních možností.

II. tř.: Včeličky - nachází se v 1. patře a stejně jako třídu Berušek ji navštěvují nejmladší děti a děti, které jsou v MŠ již druhým rokem.

III. tř.: Květinčky - opět se nachází v 1. patře budovy a navštěvují ji děti starší, které již dobře znají prostředí MŠ a děti, které se připravují k zápisu do ZŠ. (společně se třídou Sluníčka zároveň navštěvují kulturní akce pro nejstarší děti MŠ)

Mladší děti, které navštěvují třídu Květinčky, se individuálně rozvíjí podle svých schopností. Pedagogové volí pro nejstarší předškolní děti složitější činnosti a jednodušší aktivity pro mladší děti, reagují na základě potřeb dětí.

IV. tř.: Sluníčka se nachází v přízemí budovy a navštěvují ji děti s povinnou předškolní docházkou, (tj. předškoláci) a děti s odkladem školní docházky. Děti se připravují k zápisu do ZŠ, navštěvují více kulturních akcí i mimo budovu MŠ.

Pravidla pro zařazování dětí do jednotlivých tříd:

Děti jsou do jednotlivých tříd zařazovány dle několika následujících kritérií. Jedná se o věk, sourozenecké vazby, individuální potřeby dítěte, pokud je to možné, přihlížíme i k přáním rodičů.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Pracovní doba učitelek je rozplánována tak, aby se pedagogové zejména u nejmladších dětí překrývali, a to během pobytu venku, v době podávání oběda, přípravy na odpolední odpočinek. Částečně se pedagogové překrývají i během řízené činnosti, což umožňuje

---

---

pracovat s dětmi v menších skupinách nebo je možné realizovat s dětmi činnosti složitější na organizaci.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Ředitelka školy rozhoduje o kritériích, dle kterých budou děti přijímány do MŠ. Tyto informace jsou během měsíce dubna (před zápisem) vyvěšeny na webu školy, dále na dveřích budovy a venkovní brance. Rodiče jsou s kritérii přijímání dětí prokazatelně seznámeni i u zápisu. Přednostně jsou přijímány starší děti, mladší sourozenci již přijatých dětí a děti ze spádových oblastí. Vyrozumění o přijetí / nepřijetí dítěte do MŠ obdrží rodiče obvykle do 30 dní od doručení žádosti o přijetí. Seznam přijatých dětí je pod registračními čísly veřejně vyvěšen na dveřích budovy a webu MŠ.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Povinnou předškolní docházku v posledním roce v MŠ lze plnit i formou individuálního vzdělávání. Podrobné podmínky individuálního vzdělávání jsou uvedeny ve školním řádu (který je umístěn i na webu školy). Ředitelka seznámí zákonné zástupce s oblastmi, ve kterých má být dítě vzděláváno (dle ŠVP PV), úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech bude následně ověřována formou rozhovorů, didaktických her s dítětem a zadáním úkolů v pracovních listech.

---

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Jedná se o běžnou mateřskou školu, výchovně-vzdělávací proces je realizován na základě filosofie RVP PV, která klade důraz na harmonický rozvoj dítěte a osobnostní přístup.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Cíle předškolního vzdělávání ŠVP vychází ze závazného RVP PV, který je základním pedagogickým dokumentem a stanovuje cíle a obsah vzdělávání, podmínky výchovně-vzdělávacího procesu. Cílem práce MŠ je poskytnutí pestré vzdělávací nabídky. Snažíme se o úzkou spolupráci s rodinou. Vedení usiluje o vytvoření stabilního kvalitního pedagogického sboru. Pedagogové se inspirují současnými vzdělávacími trendy (např. digitalizací ve vzdělávání). Cílem vzdělávání je poskytnutí skutečně kvalitní komplexní přípravy na vstup do základní školy. Cílem výchovy je podporovat děti takovým způsobem, aby se z nich stávaly osobnosti, které budou zároveň vnímavé k druhým lidem i k planetě Zemi, budou přijímat za své základní morální hodnoty společnosti. U dětí chceme podporovat vytvoření základů kritického myšlení, které je v současné době velmi důležité. Děti vedeme k odpovědnosti ve vztazích a k vytváření komunikačních dovedností.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Vzdělávání v MŠ respektuje individuální potřeby a možnosti. Vzdělávací metody a formy jsou maximálně přizpůsobeny fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí. Pro děti je vytvořeno zajímavé podnětné prostředí inspirující k různorodým činnostem.

Ve vzdělávacím procesu jsou využívány různé organizační formy činností dětí tak, aby bylo zprostředkováno vzdělávací nabídky poutavé a přirozené, je respektována dětská potřeba hry, proto je stěžejní formou činnosti dítěte. Jsou využívány formy frontálních, skupinových i individualizovaných aktivit.

Obsah vzdělávací nabídky je dětem zprostředkováván skrze různé metody – slovní, názorně-demonstrační a praktické činnosti. Pedagogové usilují o předávání poznatků, dovedností, postojů a hodnot ve spojitosti s citovým prožitkem dětí, jsou využívány metody založené na přímých zážitcích dítěte (prožitkové a kooperativní učení), děti se učí hrou a činnostmi, mají prostor pro realizaci vlastních nápadů.

V sestavování vzdělávací nabídky i v jejím následném realizování jsou aplikovány doporučené metodické postupy jednotlivých oborů výchovně vzdělávacích činností, které odpovídají psychologickým a didaktickým specifikům předškolního vzdělávání. Pedagogové pracují s metodou spontánního sociálního učení, děti přijímají postoje a hodnoty na základě nápodoby.

Ve vzdělávací nabídce nejsou vždy uváděny činnosti zaměřené na rozvoj všech oblastí - Pohybové, hudební, výtvarné, jazykové, předmatematické, předčtenářské, grafomotorické aj. Aktivity ze všech zmíněných oblastí jsou však pedagogy v jednotlivých třídách pravidelně zařazovány do vzdělávací nabídky. Vzdělávání probíhá na základě integrovaného přístupu, děti tak získávají poznatky a osvojují si potřebné dovednosti v přirozených souvislostech.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných vychází ze vzdělávacího obsahu ŠVP. Pedagogové usilují o maximální rozvoj schopností dítěte, do vzdělávacího procesu zařazují podpůrná opatření, využívají vhodné pomůcky, pracují s dětmi na základě doporučení odborníků. U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami rozvíjejí specifické dovednosti. Rodiče jsou průběžně informováni o pokrocích dítěte. Děti nadané jsou podporovány nabídkou náročnějších aktivit v oblastech, ve kterých vynikají. Další související informace jsou uvedeny v oddílu „Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami“ a „Podmínky vzdělávání dětí nadaných“.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Vzdělávací nabídka zohledňuje potřeby dvouletých dětí, mezi které patří emocionální podpora, časté opakování činností, rituály, časté střídání činností, je ponechán dostatečný prostor pro volnou hru a spontánní pohybové aktivity. Děti si osvojují základní sebeobslužné dovednosti. Třídy jsou vybaveny hračkami a pomůckami vhodnými i pro dvouleté děti. Další související informace jsou uvedeny v oddílu „Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let“.

---

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Naše školička

Podtéma	Ahoj kamarádi Na zahradě
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Umožnit dětem postupnou adaptaci na mateřskou školu, seznámit je s prostředím MŠ. Rozvíjet pozitivní vztahy a komunikaci mezi dítětem a jeho vrstevníky i vůči k dospělým, seznámit s novými kamarády. Vést k postupnému aktivnímu zapojení do činností. Seznámit děti s pravidly společenského chování, s režimem dne. Pomáhat dětem orientovat se v emocích, vést je k vnímavosti vůči druhým. Vytvářet základy postojů k zdravému životnímu stylu, dodržování bezpečnosti. Vést děti k samostatnosti, ke schopnosti samostatného rozhodování, rozvíjet tvořivost. Pozorovat přírodu babího léta. Seznámit s péčí o zahradu, naučit rozpoznávat některé druhy ovoce a zeleniny.

Ahoj kamarádi

Na zahradě

- rozhovor v komunitním kruhu k vyjádření svých potřeb, přání, pocitů
- volný rozhovor s dětmi na téma zážitky za prázdnin
- běžná komunikace během dne (seznamování se zaměstnanci školy, jejich oslovením)
- aktivity pro adaptaci (zpěv uč., říkadla i s pohybem, písně)
- vytvoření rituálů ve třídě
- seznamování s pravidly třídy
- poučení o bezpečném chování v MŠ, na zahradě (společné hledání důvodů pro bezpečná pravidla)
- DH – zaměřená na jména kamarádů a poznávání hraček
- prohlídka interiéru MŠ (pojmenování místností - ostatní třídy, herna, umývárna, šatna, chodba, kuchyňka, ředitelna, půda...)
- třídění hraček, umístění - každá hračka má své místo
- jednoduché výtvarné techniky – obkreslování, vymalovávání, kresba postavy /portrétu
- cviky na uvolnění ramenního kloubu
- divadelní představení na uvítanou v MŠ
- práce s UP „Emoce - obrázkové karty“ - zaměřené na porozumění emocím a rozvoj sociálních dovedností

- rozhovory nad obrázky (plodiny, původ potravin, zemědělská technika)
- řízený dialog na téma zdravá strava (potravinová pyramida)
- práce s pohádkou (poslech, vyprávění, dramatizace, skládání obrazového materiálu, určování pořadí před x za, hned před x hned za, první, poslední)
- sledování pořadu např. „Kostičky“ (téma ovoce), následný rozhovor
- porovnávání obrázků ovocných stromů (malý x velký, menší x větší)
- vyhledávání polních zvířat v obrázkových knihách
- využití brambor, kukuřice, makovic ve výtvarných, pracovních činnostech (tiskátka, korálky panáčky, zvířátka) i v pohybových činnostech
- činnosti k procvičení jemné motoriky – mačkání, trhání papíru
- pohybové aktivity na téma ovoce, zelenina
- psychomotorické hry – manipulace s padákem, míčky, netradiční pomůcky...
- smyslové hry na chuť, čich, hmat, manipulace s ovocem a zeleninou (krájení)
- pozorování přírody, dozrávajícího ovoce
- hra „Na obchod“
- poslech CD: „Děti a zdraví“
- „Filipova dobrodružství“ – pohádky s tematikou zdraví

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	zachovávat správné držení těla

6.1.2 Barvy podzimu

Podtéma	Podzim čaruje, barvami maluje Počasí podzimu
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Podporovat u dětí zvědavost, radost z poznávání, poznávat svět prostřednictvím smyslů, učit se vyjadřovat svoje prožitky, myšlenky. Rozvíjet pohybové dovednosti, hrubou i jemnou motoriku, osamostatnit se v sebeobslužných činnostech. Rozvíjet kladné postoje k morálním hodnotám, spolupracovat. Učit vyjadřovat svoje prožitky, nálady, myšlenky různými prostředky (verbálně, výtvarně, dramaticky). Vést k vytvoření pozitivního vztahu k přírodě. Pozorovat změny v podzimní přírodě, v počasí, seznámit se s ekosystémem lesa.

Podzim čaruje, barvami maluje

- rozhovor na téma „Jak se chováme v lese“
- řízený dialog nad obrázky ročního období podzimu
- pojmenování některých druhů stromů, jejich částí, plodů
- poslech příběhů s lesní tematikou
- předčítání textů o životě lesních zvířat z encyklopedií (příprava živočichů na zimu, odlet tažných ptáků)
- vyhledávání lesních zvířat, rostlin, hub (v knihách, časopisech, na obrázcích), jejich pojmenování
- zhlédnutí vzdělávacího programu „V lese“ – následný rozhovor
- netradiční práce s přírodninami (sestavování obrázců, navlékání, otiskování)
- sběr přírodnin, podzimních plodů a listů
- tematická vycházka do parku (rozdíl stromů listnatých, jehličnatých, keřů)
- plnění úkolů na IT „Les“ – poznatky o stromech, zvířatech, bezpečném chování v přírodě

Počasí podzimu

- rozhovor nad demonstračními obrázky na téma střídání ročního období, využití dřevěného puzzle ročních období
- řízený dialog na téma počasí na podzim (změna počasí, délka dne, vítr, déšť, mlha)
- rozhovor o změně počasí během dne
- pojmenování symbolů v kalendáři počasí (jasno, polojasno, zataženo, déšť)
- pozorování změn v parku, na zahradě (barva listů, opadávání listů...)
- třídění oblečení léto x podzim (co si obléknu, když bude...)
- výtvarné zpracování barevného podzimu
- tvoření papírových draků (jejich pouštění)
- znázornění počasí pohybem (slunce, slabý déšť, silný...)
- hry zaměřené na rozvoj paměti („Kimova hra“)
- UP – „Lepší je draka pozdravit, aneb o etiketě“- zaměřené na společenské chování dítěte

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	<p>prožívat radost ze zvládnutého a poznaného</p> <p>vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)</p>
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	<p>ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sledit pohyb s rytmem a hudbou</p>
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	<p>zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.</p> <p>dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair</p>
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	uvědomění si vlastního těla	<p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sledit pohyb s rytmem a hudbou</p>

6.1.3 Můj svět

Podtéma	Tady bydlím Moje rodina
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Rozvíjet komunikativní dovednosti, učit děti vyjadřovat své prožitky, porozumět prvkům neverbální komunikace, rozvíjet city. Uvědomovat si pravidla společenského chování, učit se žít ve skupině (spolupracovat, prosadit se, podřídit, domlouvat se, jednat ohleduplně). Zajímat se o okolní dění, seznámit se s prostředím ve kterém dítě žije. Orientovat se v okolí mateřské školy. Vnímat hodnotu rodiny, prohlubovat vztahy ke členům rodiny, rozeznávat role členů rodiny. Porovnávat rozdíly mezi životem ve městě a na vesnici, pojmenovat předměty v domácnosti.

Tady bydlím

- rozhovory na téma „Co vím o České republice“ (hlavní město Praha, státní symboly, poslech státní hymny, kresba české vlajky), práce s IT („Barevné kamínky“) nebo internetem
- popis obrázků města, porovnání s vesnicí
- poznávání významných památek a budov Olomouce (radnice, Moravské divadlo, Sloup Nejsvětější Trojice)
- tematická vycházka do centra města (pozorování dopravy, budov, obchodů)
- znát svoji adresu (ulice, číslo domu)
- řešení modelových situací (ztratil jsem se, oslovil mě neznámý člověk na ulici...)
- poslech příběhů z knihy „Děti a slušné chování“
- řešení labyrintů (např. „Najdi cestu domů“ – nejkratší, nejdelší, stejně dlouhou)
- konstruktivní hry s využitím stavebnin, kostek, krabiček (stavba města, vesnice)
- práce s UP „Obrazy města, Obrazy vesnice“- např. porovnávání života ve městě a na vesnici, popis obrázků, vyhledávání objektů...

Moje rodina

- rozhovory na téma rodina (členové rodiny – jména rodičů, sourozenců, příbuzenské vztahy – dědeček, babička, teta, strýc, bratranec, sestřenice)
- skupinová konverzace o lásce k domovu, k rodičům, o vzájemné pomoci nejen v rodině
- výtvarně ztvárnit rodinu
- námětová hra „Na rodinu“ (napodobování činností maminky a tatínka)
- konstruktivní hry – zařizování pokojíčku
- sledování pořadu „Kostičky“ – na téma naše rodina
- hry zaměřené na jednotlivé části dne, spojené s činnostmi dětí, které se každý den opakují
- seznámení s knihou - „, Pája a bleší cirkus“
- práce s kartami emocí
- řešení úkolů UP Logico primo / Logico piccolo
- práce s UP – „Etická výchova“ – obrazový materiál k tématům generačních rozdílů a rodině

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) chápat slovní vtip a humor domluvit se slovy i gesty, improvizovat
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla spolupracovat s ostatními uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

6.1.4 Těšíme se na Vánoce

Podtéma	Těšíme se na Vánoce
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Učit se všimnout si dění ve svém okolí a přizpůsobovat se změnám. Vyjadřovat svoje prožitky, představy (verbálně i pohybem, výtvarně, hudbou apod.). Učit se vnímat potřeby druhých, napodobovat modely prosociálního chování, komunikovat s druhými dětmi, navazovat dětská přátelství, přijímat a dodržovat pravidla, samostatně se rozhodovat. Prožít atmosféru vánočních svátků a s nimi spojenými přípravami, vnímat umělecké a kulturní podmínky.

Těšíme se na Vánoce

- rozhovory na téma Vánoce – vyprávění svých prožitých zážitků i těch, které přijdou
- rozhovor na téma „Jak to bylo v Betlémě“
- poslech a zpěv koled, vytváření rytmických doprovodů
- vyprávění humorných příběhů, zážitků, vymyšlení vtipných rýmů
- poslech, rozhovor nad Mikulášskou pohádkou, Andělskou pohádkou, Vánoční pohádkou...
- opakování pravidel ve třídě (motivované maňáskem třídy)
- pracovat s různými výtvarnými technikami, i keramickou hlinou
- tematicky kreslit na základě svých prožitků
- seznámit se s vánočními zvyky: adventní kalendář, Betlém, vánočka, jmelí, kapr...
- poznat a pojmenovat suroviny pro přípravu pokrmů
- zdobení vánočního stromečku
- vánoční posezení u stromečku s nadílkou a shrnutím vánočních tradic a zvyků
- Mikulášská nadílka
- dramatizace pohádky s vánoční tematikou
- aktivity z knihy „Vánoce – původ, zvyky, koledy, hry a náměty“
- četba knihy „Ferda a jeho mouchy“

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	<p>těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním</p> <p>vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim</p> <p>vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)</p>
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj schopnosti sebeovládání	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj společenského i estetického vkusu	<p>vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p> <p>vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p>

6.1.5 Paní Zima kraluje

Podtéma	Bílé zimní radovánky Z pohádky do pohádky
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Osvojit si pravidla bezpečného chování, rozpoznat rizikové chování, uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat. Rozvíjet myšlení, tvořivě řešit modelové situace. Smysly vnímat zimní přírodu. Poznávat možnosti zimních sportů, získávat kladný postoj ke cvičení. Vnímat krásu pohádek, přijímat z nich ponaučení, rozvíjet nasloucháním příběhů svoji fantazii a představivost.

Bílé zimní radovánky

- rozhovor na téma zimní období
- rozhovor na téma „Jak se chráníme v zimním období?“ (téma: oblečení, nemoci, náledí, sníh na střechách)
- práce s demonstračními obrázky zimních sportů
- pozorování zimní přírody
- výtvarné ztvárnění zimní přírody
- hry se sněhem – sáňkování, stavění sněhuláků
- pohybové hry s netradičním materiálem (např. papírové koule, noviny)
- pohybové hry s tematikou zimních sportů
- dramatické ztvárnění modelových situací (rozhovor s cizími lidmi, otevírání dveří neznámým lidem, sbírání nebezpečných předmětů, hry s ohněm)
- UP „Běžná rizika“ - DH zaměřená na rozlišování bezpečného a rizikového chování v různých prostředích a ročních obdobích
- smyslové a psychomotorické hry – UP „Gumové stopy“

Z pohádky do pohádky

- poslech logopedických pohádek
- předčítání pohádek a příběhů
- práce s příběhy (převyprávět pohádku, charakterizovat postavy, řadit dle časové posloupnosti, označit dobré a zlé)
- práce s hádankami (např. poznat podle charakteristiky pohádkovou postavu)
- dramatizace pohádkových příběhů
- práce s maňáskovým divadlem, loutkami
- práce s magnetickými obrázky pohádek
- UP „Gerlichovo knižní divadlo“ - práce s kulisami a loutkami

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	<p>mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)</p> <p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p> <p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p>
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	<p>mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p> <p>uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p>
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“</p> <p>naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit</p> <p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost</p> <p>utvořit jednoduchý rým</p> <p>porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)</p>
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	<p>chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)</p> <p>odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná</p>
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

6.1.6 Říše pohádek

Podtéma	Máme karneval Moje tělo Kamarádka knížka
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Učit se vyjadřovat svoje prožitky, nálady, myšlenky různými prostředky (verbálně, výtvarně, dramaticky). Přijímat aktivní postoj k životu, ke světu, kultuře. Pomoci dětem poznávat sebe sama (sebehodnocení, vyjadřování citů, budování sebedůvěry). Rozvíjet kladný postoj ke knize, vnímat ji jako cenný zdroj informací, rozpoznávat podstatné znaky předmětů a jevů. Pojmenovat části těla a některé orgány, rozlišovat chování podporující zdraví a zdraví škodlivé. Aktivně a radostně prožívat období masopustu, karnevalu. Osvojit si znalosti a dovednosti potřebné pro úspěšný přechod do základního vzdělávání.

Máme karneval

- rozhovor na téma: tradice masopustu
- tvoření karnevalové výzdoby a masek
- karnevalová slavnost
- hudebně pohybové hry (rytmizace, hra na tělo, tanec, ...)
- aktivity rozvíjející paměť (UP sluchové pexeso)
- manipulační hry s drobnými tělocvičným náčiním (míčky, šátky, kroužky)
- UP „Muzikanti co děláte? “/ Loto sonor instrument

Kamarádka knížka

- rozhovory a činnosti připravující předškoláky k zápisu (např. aktivity z knihy „Diagnostika předškoláka“)
- exkurze do knihovny/námětová hra na knihovnu
- prohlížení knih, vyhledávání informací z obrázků
- četba příběhů a pohádek
- práce s literárními texty (rozlišování poezie / prózy, vyhledávání rýmů, vysvětlování metafor, přirovnání, ...)
- výroba knížky (využití práce s pomůckami: nůžky, lepidlo, razítka)
- aktivity zaměřené na předmatematické představy (práce s číselnou řadou, pořadím, srovnávání, třídění...)

Moje tělo

- rozhovor na téma zdravý životní styl, ochrana zdraví
- pojmenování částí těla a některých orgánů, práce s demonstračními obrázky
- vyprávění zážitků o nemoci a úrazech, o návštěvě u lékaře, ...
- sledování pořadu např. „Kostičky“ na téma tělo
- pozorování vlasů a kůže lupou a následný rozhovor
- kresba postavy
- práce s encyklopedií
- cvičení na nářadí (lavička, žebřík, ...)
- námětová hra „Na lékaře “
- UP „Skeleton “ (tj. puzzle kostry) – aktivity zaměřené na rozvoj manipulace, zrakového vnímání
- UP „ Potravinová pyramida“
- poslech CD: Děti a zdraví

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) poznat napsané své jméno poznat některá písmena a číslice, popř. slova sledovat očima zleva doprava
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit projevovat zájem o knihy, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon sledovat a vyprávět příběh, pohádku

6.1.7 Jaro ťuká na dveře

Podtéma	Jaro ťuká na dveře
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Vnímat význam životního prostředí. Rozvíjet komunikativní dovednosti, osvojovat si modely prosociálního chování, navazovat dětské přátelství, přejímat kulturní a společenské postoje, přijímat zdůvodněné povinnosti, soustředit se na činnosti, postupovat podle pokynů učitelky. Učit vnímat okolí všemi smysly. Vnímat jarní přírodu všemi smysly, pozorovat, zkoumat jevy, kterými je dítě obklopeno.

Jaro ťuká na dveře

- poznat a pojmenovat některé ptáky, poslech ptačího zpěvu, pozorování přírody v parku
- vyprávění podle obrazového materiálu (roční období)
- experimentování s větvíčkami zlatice (rychlení)
- hudební, hudebně pohybové hry (přivoláváme jaro), říkadla s pohybem
- poslouchání, dramatizace (např. „Májová pohádka“- CD)
- vedení dětí ke správnému oblékání, bezpečnému zacházení s hračkami
- vycházka do parku s pozorováním změn v přírodě (rašící stromy, první jarní květiny, zelenající se tráva)
- dlouhodobé pozorování kaštanů na zahradě MŠ (od pupenů po kaštan)
- seznámit se s pracemi na zahradě, pojmenovat nářadí
- pomoc dětí při úklidu zahrady po zimě (sběr větvíček, hrabání, manipulace s dětským zahradním nářadím)
- praktické činnosti (péče o školní záhonek – kypření, pletí, zalévání)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	rozvoj schopnosti sebeovládání	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

6.1.8 Příroda kolem nás

Podtéma	Hody, hody doprovody Na farmě Naše planeta
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Rozvíjet schopnost samostatně se rozhodovat a za svoje rozhodnutí nést odpovědnost, záměrně řídit svoje chování. Rozšiřovat slovní zásobu, naslouchat, vyjádřit souhlas nebo nesouhlas. Aktivně přistupovat k řešení problémů, vnímat rozmanitost světa, prohlubovat poznatky o prostředí. Chápat význam sociálních rolí ve skupině. Rozvíjet elementární znalosti o přírodě, vytvářet postoj sounáležitosti s živou i neživou přírodou, chovat se s ohledem na přírodní prostředí. Seznámit se s tradicemi Velikonoc. Utřídit si poznatky o domácích užitkových zvířatech a jejich mláďatech.

Hody, hody doprovody

- vyprávění vlastních zážitků z období příprav i průběhu svátků
- skupinová konverzace o lidových zvycích a tradicích (velikonoční pomlázka, koleda, kraslice)
- práce s literárními texty (básně s velikonoční tematikou)
- netradiční výtvarné techniky (např. práce s výfuky)
- modelování s plastelínou, tvoření s kinetickým pískem
- výroba velikonočního dárku
- setí a pozorování klíčícího obilí v miskách
- zábavné pohybové hry (zaměřené na rozvoj koordinace)

Na farmě

- poslech pohádek o zvířatech, seznámení s bajkou
- hádanky o zvířatech (typické vlastnosti, znaky)
- práce s programem na IT (domácí a hospodářská zvířata, jejich mláďata, chov, užitek z domácích zvířat)
- poslech pohádek o zvířatech, seznámení s bajkou
- poznávání písní se zvířecí tematikou, poznávání zvuků zvířat
- vyhledávání informací v encyklopediích
- konstruktivní hry „Stavíme farmu“

- manipulace s obrázky na magnetické tabuli (třídění, řazení, porovnávání množství), možnost využití UP „Na statku“

Naše planeta

- rozhovor na téma neživé přírody, práce s UP „Živly“ – zaměřené na seznámení s formami neživé přírody, využívání přírodních zdrojů
- rozhovor nad knihami na téma vesmír
- třídění obrázků živočichů a rostlin podle ekosystémů (les, louka, rybník, pole)
- motivovaná hra – úklid na zahradě, třídění hraček ve třídě
- pozorování přírody lupou
- experimentování s materiály neživé přírody (písek, kámen, hlína, voda, vzduch)
- hry se zaměřením k ochraně přírody (porovnání situací na obrázku dobře x špatně) – UP „Kruh bezpečí - běžná rizika“
- vnímat význam vody pro život přírody - UP „Příběh kapky vody“
- oslava Dne země – UP „Ekolíněk už je tu, zachraňuje planetu“
- UP „Kruh bezpečí-ekologie“

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. rozhodovat o svých činnostech
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	vsímat si změn a dění v nejbližším okolí mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, vsímat si nepořádků a škod, upozornit na ně

6.1.9 Až budeme dospělí

Podtéma	Maminka má svátek Ten dělá to a ten zas tohle Na ulici
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Rozvíjet řeč, schopnost vyjadřovat svoje myšlenky, porozumět slyšenému. Orientovat se v prostoru, v čase, zvyšovat kapacitu paměti. Osvojovat si dovednosti předcházející čtení a psaní. Osvojovat si aktivní postoj k dění kolem sebe, pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno. Učit se praktickým dovednostem (zacházet s předměty denní potřeby). Prohlubovat citové vztahy v rodině, vážit si lásky a péče rodičů. Rozšiřovat povědomí o práci dospělých, vnímat hodnotu lidské práce. Poznávat pravidla silničního provozu, bezpečně se pohybovat na ulici.

Maminka má svátek

- rozhovor na téma „Já a moje maminka“ (jak vypadá, jak se o nás stará)
- rozhovor nad příběhy „Pája s bleší cirkus“ na téma mezilidské vztahy
- nácvik vystoupení ke Dni matek (recitace, dramatizace, zpěv s doprovodem hudebních nástrojů, pohybové ztvárnění hudby)
- kresba maminky (v kresbě znázornit i detaily)
- zhotovení dárku, přáníčka pro maminku (využití různých výtvarných technik, tvoření z keramické hlíny)
- vystoupení ke Dni matek
- námětová hra „ Na maminku a tatínka“ (péče o miminko, domácnost)

Ten dělá to a ten zas tohle

- individuální konverzace o práci rodičů (v zaměstnání, doma)
- rozhovor nad obrazovým materiálem UP „Ekolíněk“ – poznávání profese
- hádanky (charakterizovat povolání formou hádanky)
- námětové hry na různé pracovní profese (zahradník, učitel)
- pracovní listy (přihazování nástrojů a pomůcek k jednotlivým povoláním)
- pozorování práce dospělých – kdo pracuje kolem nás?
- pantomimou vyjádřit ve dvojici různé druhy profesí (prodavač, kuchař)
- manipulační hry s pracovními nástroji (např.: kladívko, šroubovák)
- aktivity s UP Hrátky se slovy (např. rytmizace, tvoření antonym, synonym, homonym, poznávání hlásek ve slovech)

Na ulici

- práce s obrázky dopravních prostředků (místo pohybu, účel pro člověka, výhody x ekologický dopad)
- vytvoření dopravního hřiště na pozemku MŠ (využití pomůcek: dětská kola, koloběžky, značky, křídly)
- nám. hry Na dopravu, (stavba autodráhy, rozmístění značek, rozhovor na téma bezpečný pohyb na ulici)
- konstruktivní hry (např.: stavba dopravního prostředku)
- poslech CD „Děti v dopravním provozu“, „Dopravní zpívánky“
- hry rozvíjející pravolevou orientaci, pojmenování umístění objektů během vycházky (napravo, nalevo, nad, pod, u, vedle, uprostřed)
- práce s obrázky dopravních značek (rozlišování barev, třídění podle tvarů, poznávání dopravních značek), UP „V kruhu – doprava“
- práce na IT – program „Barevné kamínky“ – cyklistika (rozhovor na téma bezpečná jízda)
- hledáme a pojmenováváme nalezené dopravní prostředky
- řazení obrázků s tematikou částí dne
- pohybové hry zaměřené na reakci na změnu barvy (motivování hry tématem dopravních prostředků a semaforu)
- artikulační a orofaciální cvičení

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	<p>chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase</p> <p>naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)</p> <p>formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat</p> <p>správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči</p> <p>poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno</p>
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	<p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p>
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	<p>poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma</p> <p>sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech</p>
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřeně aktuálnímu dění	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	<p>mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p> <p>rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci</p>
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	<p>uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)</p> <p>ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p>

6.1.10 Hurá do světa

Podtéma	Se zvířátky kolem světa Těšíme se na prázdniny
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Učit se hledat řešení problémů, osvojit si praktické dovednosti (zacházet s předměty denní potřeby). Prohlubovat zájem o učení. Osvojit si postoj ohleduplnosti vůči ostatním, tolerantnosti, vnímat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, domluvit se na společném řešení. Rozvíjet fyzickou zdatnost, schopnost sebeovládání, soustředění na činnost. Seznamovat se místem, ve kterém žije, poznávat existenci odlišných kultur Poznávat pestrost přírody celého světa. Vnímat změny v přírodě s příchodem léta.

Se zvířátky kolem světa

- rozhovor na téma „Lidé z celého světa“ (barva pleti, co mají všichni lidé společného, jak si hrají děti v různých koutech světa)
- rozhovor nad magnetickými obrázky s tématem kultur a zvířat z celého světa, třídění obrázků, tvoření nadřazených pojmů
- práce s demonstračními obrázky exotických zvířat (pojmenování, vnímání charakteristických znaků)
- vyhledávání zvířat v obrázkových knihách, porovnávání zvířat na obrázcích podle velikosti, místa výskytu
- rozlišování pravdivých a nepravdivých tvrzení o exotických zvířatech, lidských kulturách (např. hra „na ano / ne“)
- výtvarně ztvárnit postavu zvířete
- pohybové hry motivované zvířecí tematikou
- opičí dráha (cvičení na školní zahradě s využitím přírodního terénu a průlezek)
- oslava mezinárodního dne dětí (soutěže na školní zahradě, skákací hrad)
- přiřazování logických dvojic (UP „Co patří k sobě“)

Těšíme se na prázdniny

- rozhovor na téma „Co jsme ve školce prožili krásného“
- individuální rozhovor s předškoláky na téma „Co nás čeká ve škole“, námětová hra „Na školu“
- hledání obrázků charakterizujících léto (UP puzzle – roční období, UP Rok přírody v obrázcích), rozhovor na téma počasí
- pozorování charakteristických proměn přírody (např. na školní zahradě)
- výtvarné ztvárnění léta
- zopakování oblíbených her, písní na přání dětí
- rozloučení s MŠ
- pomoc při přípravě tabla dětí, které odchází do ZŠ

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
		vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymyslí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
		chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Na základě ŠVP vypracovávají pedagogové pro jednotlivé třídy „třídní vzdělávací program“ (TVP). V TVP je uvedena nabídka konkrétních činností, která vede k plnění vzdělávacích cílů uvedených v ŠVP. Tato nabídka odpovídá věku dětí, jejich schopnostem, aktuálním potřebám. TVP může být průběžně doplňován. TVP je tvořen vždy k danému podtématu, pedagog si volí konkrétní cíle, které jsou v podtématu uvedené, k naplnění těchto cílů směřuje prostřednictvím plánování činností v TVP. TVP má formu tabulky, v ní jsou pro větší přehlednost uvedeny typy oblastí rozvoje dítěte. Pedagogové mohou nabídku plánovaných činností průběžně doplňovat. TVP se zakládá v archivu školy, dále je uchováván dle norem spisového a skartačního řádu.

7 Systém evaluace

Evaluační činnost poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě výchovně vzdělávacího procesu a jeho podmínkách. Zjištěný stav se pak promítne do další práce MŠ s cílem udržení kvalit vzdělávání i jejich dalšího prohlubování.

Za evaluační činnost zodpovídá ředitelka MŠ a její zástupkyně, evaluace probíhá na základě spolupráce všech zaměstnanců. Jsou hodnoceny podmínky předškolního vzdělávání (materiální, životospráva, psychosociální, organizace chodu MŠ, řízení MŠ, personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů) a organizace vzdělávání.

Evaluace podmínek vzdělávání

Pro evaluaci jsou využívány následující techniky:

- písemný požadavek na opravy, neinvestiční výdaje na následující rok (během srpna – září)
- diskuse na schůzce s rodiči, příp. využití dotazníku pro rodiče
- pedagogické porady
- analýza a vyhodnocení připomínek rodičů, zaměstnanců, zřizovatele
- SWOT analýza: při aktualizaci ŠVP (po třech letech) / při náhlých změnách)

Evaluace realizace vzdělávacího obsahu (integrované bloky s tématy), třídní dokumentace

Běžně využívanými technikami jsou:

- kontroly tříd - výsledky práce dětí, výzdoba
- hospitace a jejich rozbor
- pedagogické porady
- hodnocení záměrů vzdělávacích bloků v TVP
- kontrola třídní dokumentace (třídní kniha, TVP)
- průběžná reflexe připomínek, přání rodičů, pedagogů
- kontrola souladu ŠVP a TVP

Evaluace výsledků vzdělávání, diagnostika dětí

Pokroky dětí jsou hodnoceny průběžně, rodiče jsou informováni o pokrocích dítěte. Učitelka se snaží zjistit, v čem dítě vyniká, k čemu je talentované, co činí dítěti problémy, v čem je nutno poskytnout dítěti intenzivnější péči. Diagnostické písemné záznamy o dítěti jsou důvěrné materiály přístupné pouze pedagogům v mateřské škole (výjimečně rodičům na jejich žádost).

Úvodní písemnou diagnostiku zpracovává učitelka u všech dětí vždy do 15. 10., závěrečnou diagnostiku ke konci školního roku do 15.6. Častěji je diagnostika prováděna při výjimečných událostech v životě dítěte, stagnaci či akceleraci vývoje.

Pro evaluaci jsou využívány techniky:

- diagnostiky dětí
- hodnocení výsledků vzdělávání v TVP
- práce dětí, portfolia dětí
- průběžně v rámci realizace vzdělávacího programu

Evaluace práce pedagogů

- autoevaluace učitelek (1x ročně)
- finanční ohodnocení práce pedagogů
- pedagogické porady
- hospitace vedení MŠ, vzájemné hospitace učitelek
- u začínajících učitelek probíhá hodnocení také formou hospitace vedení